

8.3.2 POPRAWA ZAOPATRZENIA GMINY W WODĘ

1. Cel projektu:

Docelowo: zaopatrzenie w gminie wszystkich lub prawie wszystkich miejscowości w wodę w odpowiedniej ilości (dla potrzeb bytowych i przeciwpożarowych) i o odpowiedniej jakości.

2. Uzasadnienie:

Na potrzebę budowy wodociągów wskazywali przedstawiciele władz gminy, mieszkańców (w trakcie spotkań warsztatowych), podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy.

3. Opis przedsięwzięcia:

Program poprawy zaopatrzenia gminy w wodę obejmuje:

- kontynuowanie w latach 1999-2003 budowy wodociągu grupowego, bazującego na zasobach wód podziemnych w ilości 103,0 m³/godz. w Bieczu: po oddaniu w 1999 r. do użytkowania stacji uzdatniania wody kontynuowana będzie budowa systemu sieci wodociągowej obejmującej wsie: Biecz, Grodziszcz, Jałowice, Jasienica, Koło i Wierzchno;
- łączne maksymalne potrzeby 6 wsi określone są obecnie na ok. 37,8 m³/godz., przewidywana długość sieci wodociągowej tranzytowej o średnicach Ø160 mm i Ø100 mm wynosi ok. 8,0 km.
- istniejące ujęcia i stacje uzdatniania w Grodziszczu, Kole i w Wierzchnie będą zachowane stanowiąc rezerwę nowego wodociągu zbiorowego;
- włączenie do grupowego wodociągu w Brodach wsi Suchodół poprzez budowę około 2,5 km sieci; oraz w po 2002 r. planowana jest wymiana wodociągu zbiorowego w Brodach z budową nowej stacji uzdatniania wody oraz nowego wodociągu dla miejscowości Jeziory Wyssokie, Jeziory Dolne, Nabłoto, Datyń, Suchodół; przewidywana jest likwidacja hydroforni i dotychczasowej sieci wodociągowej w Datyniu;
- budowę wodociągu w Zasiekach tj. ujęcia wody, stacji uzdatniania i sieci wodociągowej, dla dostawy wody dla Zasiiek, Brożka i Janiszowic; docelowa planowana wydajność wodociągu - około 140,0 m³/godz; proponowana lokalizacja ujęcia i stacji uzdatniania - w południowo-wschodniej części Zasiiek (zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego); termin realizacji - po 2003 r.
- budowę lokalnych wodociągów w miejscowościach Marianka, Proszów i Lasek, bazujących na nowych ujęciach wody podziemnej (Lasek) bądź z wykorzystaniem (po modernizacji i rozbudowie) studni wierconych istniejących (w Mariance i Proszowie) z terminem realizacji - po 2003 r.

4. Koszty:

Koszty realizacji inwestycji będą określone w corocznych budżetach gminy. Koszty zależą od zakresu rzeczowego wykonanych prac: długości wykonanych wodociągów, ilości przyłączy, wydajności stacji uzdatniania.

5. Źródła finansowania:

- środki własne gminy,
- środki z NFOŚiGW,
- Ekofundusz,
- środki własne inwestorów
- dotacje, środki pomocowe.

Ilość środków w kolejnych latach zdeterminuje zakres prowadzonych inwestycji.

8.3.3 UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ

1. Cel projektu:

Uporządkowanie gospodarki ściekowej jest częścią składową ogólnego celu jakim powinna być sanitacja gminy tj. kompleksowe rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej i usuwania odpadów w sposób nie zagrażający środowisku.

Docelowo przewiduje się odprowadzanie i oczyszczanie ścieków w Brodach i w okolicznych wsiach, w przyszłości także w Zasiekach. W pozostałych miejscowościach przewiduje się uruchamianie małych, przydomowych oczyszczalni.

Czynnikiem sprzyjającym jest świadomość nieuchronności realizacji przedsięwzięć związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków.

Czynnikiem utrudniającym jest brak koncepcji odprowadzania i oczyszczania ścieków ze wszystkich jednostek osadniczych gminy oraz wysokie koszty budowy, nie przekonanie części mieszkańców.

2. Uzasadnienie:

Na potrzebę budowy kanalizacji i oczyszczalni wskazywali przedstawiciele władz gminy, mieszkańców (w trakcie spotkań warsztatowych), podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy. Zwracano uwagę, że żaden inwestor nie przyjdzie do gminy, która nie posiada niemalże sieci kanalizacyjnej i ścieki spuszcza do jeziora.

3. Opis przedsięwzięcia:

Program odprowadzania i oczyszczania ścieków przewiduje:

1. Rozbudowę/modernizację oczyszczalni ścieków w Brodach (ul. Kilińskiego)
1. Budowę grupowej oczyszczalni ścieków w Jeziorach Dolnych
2. Budowę oczyszczalni ścieków w Zasiekach
3. Budowę małych oczyszczalni przydomowych w pozostałych miejscowościach

4. Koszty:

Koszty realizacji inwestycji będą określane w corocznych budżetach gminy. Koszty zależą od zakresu rzeczowego wykonanych prac: długości wykonanych sieci kanalizacyjnej, ilości przyłączy

5. Źródła finansowania:

- środki własne gminy,
- środki z NFOSiGW,
- Ekofundusz,
- środki własne inwestorów
- dotacje, środki pomocowe.

Ilość środków w kolejnych latach zdeterminuje zakres prowadzonych inwestycji.

8.3.4 PRZEPROWADZENIE ZMIAN W ZAKŁADZIE GOSPODARKI KOMUNALNEJ I MIESZKANIOWEJ

1. Cel ogólny projektu:

Poprawa efektywności działania Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej funkcjonującego w formie zakładu budżetowego oraz poprawa jakości i niezawodności świadczonych usług.

2. Cel szczegółowy:

- wyodrębnienie osoby prawnej realizującej funkcję zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, utrzymania gminy w czystości oraz administrującej zasobami mieszkaniowymi
- stworzenie warunków do prowadzenia pełnego i rzetelnego rachunku kosztów z uwzględnieniem odpisów amortyzacyjnych
- stworzenie organizacyjnych i prawnych podstaw, zachęcających do działań prowadzących do zmniejszenia strat wody, likwidacji awarii,
- stworzenie warunków do pozyskiwania środków na rozwój z innych źródeł niż gmina

3. Opis przedsięwzięcia:

Przygotowanie prawno-organizacyjne, w tym uregulowanie stosunków własnościowych majątku. Przygotowanie analiz porównawczych umożliwiających wybór najlepszej formy organizacyjno-prawnej.

Przeprowadzenie procesu przekształceń, łącznie z wyceną majątku.

4. Koszty:

Przy zleceniu przeprowadzenia przekształcenia ZGKiM wyspecjalizowanej firmie konsultingowej, szacunkowy koszt wyniesie ok. 15 000 zł. Możliwe jest zmniejszenie tej kwoty, jeśli część prac zostanie wykonana przez pracowników gminy.

Należy zakładać, że reorganizacja będzie powiązana z reorganizacją komórek zajmujących się w urzędzie gminy gospodarką komunalną.

Najprawdopodobniej, co powinno być wykazane w ramach przeprowadzonej analizy, będzie to oznaczało powołanie przedsiębiorstwa wielobranżowego w formie spółki prawa handlowego, na początku z jednoosobowym udziałem gminy.

5. Etapy realizacji projektu :

etap I – przeprowadzenie analiz prawno-organizacyjnych i finansowych (6-8 miesięcy)

etap II – przeprowadzenie właściwego przekształcenia (ok. 3- 6 miesięcy)

6. Źródła finansowania:

- środki własne gminy,
- środki własne inwestorów,
- dotacje, środki pomocowe.

8.3.5 BUDOWA DROGI ŁĄCZĄCEJ TEREN B. FABRYKI MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH Z PRZEJŚCIEM GRANICZNYM W OLSZYNIE

1. Cel projektu:

Wybudowanie drogi powiatowej Olszyna –Brożek poprawi dostępność komunikacyjną całej gminy a w szczególności terenu b. fabryki materiałów wybuchowych i uzyskanie dogodnego połączenia z przejściem granicznym w Olszynie i terminalem odpraw celnych.

Droga Olszyna –Brożek umożliwi także połączenie z nowym przejściem w Zasiekach.

2. Uzasadnienie:

Na potrzebę budowy drogi Olszyna-Brożek oraz budowy nowego przejścia granicznego w Zasiekach zwracali uwagę uczestnicy warsztatów strategicznych. Podkreślano, że żaden inwestor nie przyjdzie do gminy, która nie posiada dogodnego połączenia z przejściem granicznym.

3. Opis przedsięwzięcia:

Projekt budowlany drogi przewiduje wybudowanie odcinka drogi o długości 6,2 km (IV klasa techniczna) o planowanej prędkości projektowej 70 km/h. Realizacja drogi wymaga wyburzenia 4 obiektów pomilitarnych oraz dodatkowego wyłączenia z użytkowania leśnego ok. 14 ha.

4. Koszty:

Koszty realizacji inwestycji zostały oszacowane na 8 500 tys. zł. plus koszty już wykonanej dokumentacji (projekt budowlany) – 95 000 zł. Koszty projektu budowlanego pokryła gmina oraz ewentualne pokryje koszty wykupu ziemi od Lasów Państwowych (14 ha). Koszty budowy drogi powinny być pokryte ze środków Starostwa Powiatowego w Żarach. Istnieje w przyszłości możliwość przekwalifikowania drogi z powiatowej na krajową, co dałoby szansę sfinansowania budowy drogi przez Okręgową Dyрекcję Dróg Publicznych, przy współudziale środków pomocowych..

5. Źródła finansowania:

- środki własne gminy,
- środki Starostwa Powiatowego
- środki Lasów Państwowych
- środki własne inwestorów
- dotacje, środki pomocowe.

8.4 HIERARCHIA WAŻNOŚCI I TERMINY REALIZACJI PROJEKTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU INFRASTRUKTURY

W grupie projektów związanych z gospodarką zaproponowano następującą hierarchię ważności i związaną z tym kolejność realizacji:

1. Uporządkowanie gospodarki odpadami – budowę wysypiska (składowiska) odpadów uznano za przedsięwzięcie priorytetowe.
2. Poprawa zaopatrzenia gminy w wodę
3. Uporządkowanie gospodarki ściekowej
4. Przeprowadzenie zmian w zakładzie gospodarki komunalnej i mieszkaniowej
5. Budowa drogi Olszyna - Brożek

Na terenie gminy nie ma obecnie uporządkowanego wysypiska (składowiska) śmieci a istniejące obecnie wysypiska zagrażają środowisku naturalnemu poprzez możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych.

8.5 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA: harmonogram realizacji i wielkość nakładów inwestycyjnych

Lp.	Nazwa projektu i zakres prac	Rok realizacji	Nakłady w zł
1.	Budowa wodociągu grupowego w Bieczu	1999-2003	4 200 000
	sieć z przyłączami w Bieczu	1999	
	rurociąg Biecz-Grodziszcz	2003	
	sieć z przyłączami w Grodziszczu	2000	
	rurociąg Grodziszcz- Jasienica	2003	
	sieć z przyłączami w Jasienicy	2002	
	rurociąg Jasienica-Koło	2002	
	sieć z przyłączami w Kole	2003	
	zwiększenie wydajności stacji uzdatniania w Bieczu	2003	
	rurociąg Koło-Wierzchno	2003	
	sieć z przyłączami w Wierzchnie	2003	
	rurociąg Jasienica-Jałowice	2003	
	sieć z przyłączami w Jałowicach	2002	
2.	Budowa wodociągu grupowego w Brodach	2002-2003	1 700 000
	modernizacja ujęcia wody w Brodach	2002	
	wymiana rurociągu w Brodach	2002	
	wymiana rurociągu Brody-Jeziory Dolne	2003	
	budowa rurociągu Jeziory Dolne-Suchodół	2003	
	sieć z przyłączami w Suchodole	2003	
3.	Rozbudowa (modernizacja) oczyszczalni w Brodach	2000 - 2002	700 000
4.	Uporządkowanie gospodarki odpadami – dokumentacja i prace przygotowawcze	1999-2001	1 500 000
5.	Budowa wodociągu w Zasiekach	2005	9 300 000
6.	Budowa oczyszczalni w Zasiekach	2005	20 800 000
7.	Budowa drogi Olszyna-Brożek (dokumentacja)	2005	90 000
8.	Remonty dróg gminnych	2002-2005	250 000
	Ogółem		38 540 000

Uwaga: w tabeli uwzględniono jedynie koszt dokumentacji ; koszt budowy drogi wyniesie 8 200 tys.

8.6 Projekty realizujące cel: EDUKACJA I ZDROWIE SPOŁECZŃSTWA

8.6.1 WZROST POTENCJAŁU INTELEKTUALNEGO GMINY

1. Cel projektu :

Wzrost potencjału intelektualnego gminy nastąpi poprzez stworzenie:

- systemu szkoleń biznesowych i innych podnoszących kwalifikacje (kursy języków obcych);
- systemu edukacji pozaszkolnej dzieci i młodzieży;
- systemu ściągania wykształconych kadr do gminy i zatrzymania odpływu.

2. Uzasadnienie projektu:

- wspomaganie rozwoju lokalnego
- rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności w gminie

3. Sposób realizacji projektu:

- uruchomienie sieci reorientacji zawodowej, szkoleń i przekwalifikowań
- zatrzymanie /przyciągnięcie młodych i wykształconych ludzi do gminy
- zatrzymanie odpływu ludzi wykształconych w gminie

4. Czas realizacji /etapy realizacji projektu: systematycznie

5. Uczestnicy projektu:

- podmioty gospodarcze
- osoby prywatne
- gmina
- gimnazjum, szkoła
- Lubuski Urząd Wojewódzki
- Kuratorium Oświaty i Wychowania
- Rejonowy Urząd Pracy

6. Spodziewane efekty realizacji projektu:

- wzrost jakości potencjału ludzkiego
- zwiększenie wpływu czynnika ludzkiego na rozwój gospodarki gminy
- aktywizacja i integracja społeczności
- wzrost zaradności i przedsiębiorczości mieszkańców
- zahamowanie migracji ludności.

7. Źródła finansowania projektu: podmioty gospodarcze , osoby prywatne, gmina, szkoła i gimnazjum

- Rejonowy Urząd Pracy
- banki
- fundusze pomocowe

8.6.2 KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE DOROSŁYCH I DZIECI

1. **Cel:** pogłębienie znajomości języków obcych wśród mieszkańców gminy i zwiększenie możliwości porozumiewania się z obcokrajowcami a szczególnie z sąsiadami z drugiej strony granicy (Niemcy) w kontaktach osobistych i w interesach
2. **Uzasadnienie:** bezpośrednie kontakty z obcokrajowcami a szczególnie z sąsiadami zza Nysy Łuż. hamuje brak znajomości języków obcych i ogranicza korzyści wynikające z tych kontaktów; zainteresowanie osób pragnących podjąć pracę (w Niemczech, w innych krajach)
3. **Koncepcja organizacyjna:** wprowadzenie odpłatnego nauczania językowego (język niemiecki, język angielski) jako nadobowiązkowego w szkole podstawowej w Brodach, organizacja odpłatnych kursów dla dorosłych
4. **Uczestnicy projektu:** uczniowie, rodzice, szkoła, gmina, osoby prywatne, przedsiębiorcy
5. **Źródło finansowania :** środki własne rodziców przy poszukiwaniu możliwości sfinansowania nauki języka dla najlepszych uczniów
6. **Ograniczenia:** brak wykwalifikowanych nauczycieli, brak chętnych do nauki, brak środków finansowych.

8.6.3 POPRAWA WYPOSAŻENIA SZKOŁY W SPRZĘT KOMPUTEROWY

1. **Cel:** szerokie rozwijanie zainteresowań uczniów, możliwości uzyskania dodatkowych zarobków dla nauczycieli
2. **Uzasadnienie:** istnieje duże zapotrzebowanie wśród dzieci i młodzieży na kontakt z Internetem
3. **Koncepcja organizacyjna:** wyposażenie nowej pracowni komputerowej: sprzęt, oprogramowanie (10 stanowisk)
4. **Uczestnicy projektu:** uczniowie, rodzice, szkoła, osoby prywatne, przedsiębiorcy
5. **Źródło finansowania :** szkoła, gmina, środki pomocowe, sponsorzy
6. **Ograniczenia:** brak wykwalifikowanych nauczycieli, brak środków finansowych.

8.6.4 OPRACOWANIE I REALIZACJA PROGRAMU REMONTÓW ŚWIETLIC WIEJSKICH

1. **Cel:** zagospodarowanie nieczynnych obiektów dla potrzeb społeczności poszczególnych wsi, założeniem zrealizowania corocznie remontu jednej świetlicy:
  - inwentaryzacja świetlic wiejskich,
  - ocena stanu prawnego,
  - ocena stanu technicznego
  - ocena potrzeb remontowo-modernizacyjnych
  - opracowanie wstępnych planów remontowych
  - opracowanie hierarchii przedsięwzięć remontowych
  - opracowanie planu prac remontowych (sukcesywnie, dla wybranych obiektów)
2. **Uzasadnienie:** brak możliwości realizacji spotkań wiejskich i imprez organizowanych przez społeczność wiejską.
3. **Koncepcja organizacyjna:** przyjęto, że prace będą realizowane we własnym zakresie przez mieszkańców poszczególnych wsi przy współudziale gminy (zakup materiałów dla potrzeb remontów)
4. **Uczestnicy projektu:** mieszkańcy poszczególnych wsi, uczniowie, rodzice, gmina
5. **Źródło finansowania :** środki własne gminy, środki mieszkańców poszczególnych wsi

8.6.5 OPRACOWANIE I REALIZACJA PROGRAMU URUCHOMIENIA BOISK WIEJSKICH

1. Cel: opracowanie i realizacja programu budowy i uruchomienia boisk w poszczególnych wsiach, przy założeniu uruchomienia corocznie co najmniej dwóch boisk:

- inwentaryzacja nieruchomości gruntowych w poszczególnych wsiach, przydatnych dla potrzeb utworzenia boisk,
- ocena stanu prawnego poszczególnych nieruchomości,
- opracowanie zapotrzebowania na prace porządkowo-budowlane
- opracowanie hierarchii przedsięwzięć
- opracowanie planu prac budowy boisk (sukcesywnie, dla wybranych wsi)
- przekazanie boisk sołtysom.

2. Uzasadnienie: uruchomienie boisk w każdej wsi umożliwi dzieciom i młodzieży aktywne spędzanie wolnego czasu i organizację imprez sportowych.

3. Koncepcja organizacyjna: przyjęto, że prace będą realizowane we własnym zakresie przez mieszkańców poszczególnych wsi przy współudziale gminy (zakup materiałów).

4. Uczestnicy projektu: mieszkańcy poszczególnych wsi, uczniowie, rodzice, gmina

5. Źródło finansowania : środki własne gminy, środki mieszkańców poszczególnych wsi

8.6.6 BUDOWA BOISKA SPORTOWEGO PRZY SZKOLE W BRODACH

1. Cel: opracowanie projektu i realizacja budowy boiska przy szkole w Brodach

- poszukiwanie możliwości sfinansowania projektu budowy boiska
- opracowanie dokumentacji budowy boiska
- wytyczenie działki
- poszukiwanie możliwości sfinansowania budowy boiska

Przedsięwzięcie w postaci budowy boiska przy szkole stanowi kontynuację przedsięwzięcia jakim było wybudowanie i oddanie do użytku we wrześniu 1998 r. sali gimnastycznej przy szkole podstawowej w Brodach.

2. Uzasadnienie: uruchomienie boiska przy szkole umożliwi dzieciom i młodzieży aktywne spędzanie wolnego czasu i organizację imprez sportowych.

3. Koncepcja organizacyjna: przyjęto, że prace będą realizowane we własnym zakresie przez gminę przy współudziale mieszkańców gminy..

4. Uczestnicy projektu: mieszkańcy poszczególnych wsi, uczniowie, rodzice, gmina

5. Źródło finansowania : środki własne gminy, sponsorzy, wkład mieszkańców gminy, szkoła.

8.6.7 CENTRUM ZDROWIA I REHABILITACJI

1. Cele i charakterystyka:

Zorganizowanie kompleksowych usług rehabilitacyjnych dla mieszkańców gminy oraz uruchomienie bazy komercyjnego świadczenia usług tego typu dla subregionu oraz dla przyjeżdżających gości. Szeroki zakres profesjonalnych usług pozwoli najlepiej realizować cel strategiczny jakim jest poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców a równocześnie wzmocni nową funkcję gminy jaką byłby rozwój sektora usług najbardziej perspektywicznych i rokusujących nie tylko szanse tworzenia nowych miejsc pracy, lecz w przyszłości wzmocnienia dochodów budżetowych gminy. Umiejętne zorganizowanie takiego przedsięwzięcia umożliwi uruchomienie tak niezbędnego mechanizmu mnożnikowego (miejsca pracy, dochody, popyt na inne usługi np. hotelarsko-gastronomiczne itp.).

2. Uzasadnienie:

Rozwojem infrastruktury społecznej mogą być zainteresowani obecni i potencjalni inwestorzy zaś powstanie centrum na terenie gminy stanowić może znaczącą siłę przetargową w procesie przyciągania inwestorów zewnętrznych, również zagranicznych.

W perspektywie należałoby pomyśleć o wzbogaceniu oferty o stosowanie właściwego systemu diet opartych o zdrową żywność produkowaną przez miejscowych rolników.

Rozwój kompleksowego centrum rehabilitacji w połączeniu z tworzeniem oferty rekreacyjnej w zakresie odnowy biologicznej daje szansę prowadzenia badań naukowych a przy tym kontaktów miejscowej ludności i personelu medycznego z specjalistami z tego zakresu (można im bowiem oferować zaplecze edukacyjno-rehabilitacyjne i hotelowe za cenę wykorzystania ich potencjału naukowego dla dalszego doskonalenia możliwości zaspokajania potrzeb w tym zakresie).

3. Organizacja prac:

- powołanie grupy inicjatywnej
- ocena istniejącego zapotrzebowania
- opracowanie oferty komercyjnych usług rekreacyjno-rehabilitacyjnych,
- opracowanie projektu zorganizowania kompleksowego centrum zdrowia, rekreacji i rehabilitacji (lokalizacja, rozwiązania techniczne, czas realizacji),
- opracowanie systemu preferencji dla inwestorów z sektora gospodarki żywnościowej wspierających odnowę rolnictwa, zwłaszcza produkcję i przetwórstwo zdrowej żywności,
- możliwość połączenia wdrażanej koncepcji z projektem budowy na terenie gminy kompleksu rekreacyjno-sportowego przy szkole
- konsultacje z doświadczonymi fachowcami w zakresie nowych rozwiązań oraz możliwości wyposażenia takich obiektów i pełnionych przez nie funkcji, (przy wykorzystaniu najnowszych standardów)
- opracowanie oferty świadczonych usług i promocja. poszukiwanie możliwości sfinansowania projektu budowy boiska

4. Uczestnicy projektu: Centrum Rozwoju Gminy, inwestorzy, osoby prywatne, instytucje finansowe

5. Spodziewane efekty realizacji projektu:

- poprawa zdrowotności mieszkańców gminy
- poprawa atrakcyjności gminy
- napływ klientów z zewnątrz
- wzrost zaangażowania kapitałowego w gminie
- wzrost dochodów budżetu gminy

6. Źródła finansowania projektu: osoby prywatne, instytucje finansowe, fundusze pomocowe, sponsorzy

8.6.8 ŚCiągnięcie mŁodych i Wykształconych Ludzi do Gminy

1. Cel projektu:

Wzrost potencjału intelektualnego gminy nastąpi poprzez przyciągnięcie młodych i wykształconych ludzi i pozwoli na zaspokojenie potrzeb kadrowych gminy związanych z rozwojem lokalnym. Umożliwi też powstrzymanie odpływu młodych i wykształconych ludzi oraz stworzy możliwość dopływu wykwalifikowanych kadr do lokalnych firm.

2. Uzasadnienie projektu:

wspomaganie rozwoju lokalnego
rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności w gminie

3. Sposób realizacji projektu:

- opracowanie planu zapotrzebowania na absolwentów
- stworzenie banku ofert pracy
- stworzenie systemu gwarancji kredytów mieszkaniowych i możliwości otrzymania mieszkania na wieloletni kredyt
- promocja projektu

4. Czas realizacji projektu: systematycznie**5. Uczestnicy projektu:**

- wszystkie zainteresowane podmioty gospodarcze gminy
- gmina
- gimnazjum, szkoła

6. Spodziewane efekty realizacji projektu:

- wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców gminy
- wzrost potencjału ludzkiego
- zwiększenie wpływu czynnika ludzkiego w rozwoju gospodarki
- zahamowanie migracji ludności

7. Wstępna kalkulacja kosztów projektu: 15 tys. zł/ absolwenta**8. Źródła finansowania projektu:**

- budżet gminy
- banki
- fundusze pomocowe

8.7 HIERARCHIA WAŻNOŚCI I TERMINY REALIZACJI PROJEKTÓW DOTYCZĄCYCH EDUKACJI I ZDROWIA SPOŁECZEŃSTWA

W grupie projektów związanych z edukacją i zdrowiem mieszkańców zaproponowano następującą hierarchię ważności i związaną z tym kolejność realizacji:

- 1. Budowa boiska sportowego przy szkole w Brodach**
2. Wzrost potencjału intelektualnego mieszkańców
3. Centrum zdrowia i rehabilitacji
4. Kształcenie językowe dorosłych i dzieci
5. Poprawa wyposażenia szkoły w sprzęt komputerowy
6. Opracowanie i realizacja programu remontów świetlic wiejskich
7. Opracowanie i realizacja programu uruchomienia boisk wiejskich
8. Ściągnięcie młodych i wykształconych ludzi do gminy.

8.8 Projekty realizujące cel: ATRAKCYJNE ŚRODOWISKO I ŁĄD PRZESTRZENNY

8.8.1 ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI POZAROLNICZEJ NA WSI

1. Cel projektu:

Rozwój produkcji nierolniczej i usług na wsi ma na celu:

- uzyskanie wzrostu dochodów ludności wiejskiej;
- wytworzenie sprawnych ekonomicznie struktur gospodarczych tworzących nowe miejsca pracy;
- wzrost znaczenia wsi w rozwoju gmin i rozwój jej wielofunkcyjności.

Cele te będą realizowane poprzez:

- wspieranie tworzenia firm usługowych i produkcyjnych na wsi;
- prowadzenie działalności doradczej dla osób podejmujących działalność pozarolniczą na wsi;
- poszukiwanie źródeł finansowania;
- rozwój infrastruktury.

2. Uzasadnienie projektu:

Transformacja gospodarki i dostosowywanie jej do warunków rynkowych spowodowały duże zmiany w rolnictwie związane głównie ograniczeniem zatrudnienia w dużych, państwowych gospodarstwach rolnych oraz w gospodarstwach indywidualnych, z jawnym i z ukrytym bezrobociem oraz ze spadkiem zapotrzebowania na usługi bytowe.

3. Sposób realizacji projektu:

Zadania związane z realizacją projektu obejmują:

- inwentaryzację stanu istniejącego w poszczególnych (wybranych) wsiach;
- określenie zapotrzebowania na poszczególne rodzaje działalności;
- racjonalne wykorzystanie lokali użytkowych;
- stosowanie preferencji podatkowych;
- szkolenia.

Zostanie nawiązana współpraca z funduszami pomocowymi, Funduszem Rehabilitacji Inwalidów, Rejonowym Biurem Pracy.

4. Czas realizacji /etapy realizacji projektu:

I etap - Opis stanu istniejącego oraz opracowanie planu rozwoju poszczególnych rodzajów działalności

II etap - Stworzenie specjalnego systemu preferencji podatkowych

III etap - Promocja typów działalności.

5. Uczestnicy projektu: gmina, inwestorzy, mieszkańcy wsi, Fundusz Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i in.

6. Spodziewane efekty realizacji projektu:

- spadek bezrobocia na wsi, w tym ukrytego;
- stworzenie możliwości zatrudnienia osobom, które odejdą z rolnictwa;
- wzrost liczby podmiotów gospodarczych;
- wzrost zamożności i standardu życia na wsi.

7. Źródła finansowania projektu:

- budżet gminy
- Fundusz Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- środki pomocowe
- środki Rejonowego Biura Pracy
- inwestorzy prywatni
- kredyty bankowe.

8.8.2 OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY

1. Cel projektu:

Ochrona zasobów przyrody obejmuje:

- opracowanie programu ochrony przyrody w gminie
- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy a w szczególności dzieci i młodzieży

Cele te będą realizowane poprzez:

- dbałość o istniejące pomniki przyrody
- podjęcie uchwały przez Radę Gminy o nowych pomnikach przyrody i użytkach ekologicznych
- zagospodarowanie parków (Brody, Jasienica, Wierzchno)
- opracowanie i wdrożenie ochrony wód jezior
- odzyskiwanie i wtórne wykorzystywanie surowców oraz odpadów komunalnych..

2. Czas realizacji /etapy realizacji projektu: systematycznie

3. Uczestnicy projektu: gmina, mieszkańcy wsi.

4. Źródła finansowania projektu:

- budżet gminy
- Fundusz Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- środki pomocowe
- inwestorzy prywatni
- kredyty bankowe.

8.8.3 DBAŁOŚĆ O ISTNIEJĄCE ZABYTKI KULTURY

1. Cel projektu:

Ochrona istniejących zabytków kultury obejmuje:

- inwentaryzacja obiektów
- podnoszenie świadomości historycznej mieszkańców gminy a w szczególności młodzieży

Cele te będą realizowane poprzez:

- rewaloryzację zabytkowego centrum Brodów (w tym remonty elewacji).
- dbałość o istniejące zabytki kultury
- zagospodarowanie parków podworskich (Brody, Jasienica, Wierzchno)
- znalezienie właściciela/ opiekuna kościoła protestanckiego w Jeziorach Dolnych

2. Czas realizacji /etapy realizacji projektu: systematycznie

3. Uczestnicy projektu: gmina, mieszkańcy wsi.

8.9 HIERARCHIA WAŻNOŚCI I TERMINY REALIZACJI PROJEKTÓW DOTYCZĄCYCH PROJEKTU ATRAKCYJNE ŚRODOWISKO I ŁĄD PRZESTRZENNY

W grupie projektów związanych z atrakcyjnym środowiskiem i łądem przestrzennym, zaproponowano następującą hierarchię ważności i związaną z tym kolejność realizacji:

- 1. Rozwój działalności pozarolniczej.**
2. Ochrona zasobów przyrody
3. Dbłość o istniejące zabytki kultury

Projekt "Rozwój działalności pozarolniczej" jest projektem szczególnym i obejmuje:

- zainicjowanie zmiany profilu dotychczasowej tradycyjnej działalności rolników oraz poszukuje możliwości finansowego i doradczego wsparcia
- stworzenie możliwości dokształcania i zdobywania nowych kwalifikacji przez rolników
- wspieranie rozwoju źródeł dochodów uzyskiwanych ze źródeł nie związanych z podstawową produkcją rolną obejmujących rzemiosło, usługi, handel, agroturystykę i rekreację
- rozwój specjalistycznej produkcji obejmującej uprawy roślin specjalnych (roślin zielarskich, przyprawowych, warzyw smakowych, tytoniu, roślin do przetwórstwa na cele energetyczne np. spirytus techniczny, olej opałowy
- wykorzystanie w małych, rodzinnych gospodarstwach rolnych możliwości rozwoju produkcji towarowej warzyw i owoców .

8.10 Projekty realizujące cel: EFEKTYWNE ZARZĄDZANIE GMINĄ

8.10.1 ZMIANA SYSTEMU ZARZĄDZANIA GMINĄ

1. Cel projektu:

Dostosowanie organizacji i struktury Urzędu Gminy do zadań wynikających ze strategii rozwoju gminy, zwiększenie sprawności działania, szczególnie w zakresie obsługi osób podejmujących działalność gospodarczą oraz unowocześnienie zarządzania.

1. Utworzenie Stanowiska d/s Promocji i Rozwoju w Urzędzie Gminy spełniającego takie funkcje jak:

- prowadzenie monitoringu i nadzorowanie realizacji strategii, obsługa przedsiębiorców zakresie podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, obsługa inwestorów oraz prowadzenie działań promocyjnych gminy. Do zadań stanowiska należeć będzie:
  - ewidencja działalności gospodarczej oraz udzielanie niezbędnych dodatkowych informacji;
  - gromadzenie i aktualizacja informacji o prowadzonej (zaniechanej) działalności gospodarczej;
  - inicjowanie i organizowanie szkoleń, kursów doskonalących dla przedsiębiorców oraz kandydatów;
  - koordynacja prac związanych z tworzeniem, przystępowaniem i członkostwem gminy w związkach gmin, subregionach, spółkach prawa handlowego;
  - koordynacja działań związanych z obniżaniem liczby bezrobotnych;
  - nawiązywanie kontaktów z instytucjami zewnętrznymi (fundacje, stowarzyszenia, agencje rozwoju regionalnego);
  - analiza preferencji dla inwestorów i przygotowywanie propozycji zmian;
  - zbieranie ofert gospodarczych i prowadzenie banku danych o przedsiębiorcach i firmach.

2. Opracowanie i wdrożenie systemu obsługi przedsiębiorców oraz inwestorów.

3. Opracowanie i wdrożenie systemu gromadzenia informacji o gminie.

4. Opracowanie i wdrożenie systemu monitoringu i controllingu.

5. Unowocześnienie systemu zarządzania gminą poprzez racjonalizację struktury organizacyjnej, wykorzystanie nowoczesnych metod i odpowiednich narzędzi zarządzania.

2. Uzasadnienie projektu:

Stworzenie odpowiednich struktur organizacyjnych i systemów oraz zastosowanie odpowiednich narzędzi w UG umożliwi kompleksową obsługę lokalnych przedsiębiorców, inwestorów oraz systematyczną aktualizację materiałów promocyjnych gminy

3. Sposób realizacji projektu:

1. Utworzenie stanowiska d/s Promocji i Rozwoju w Urzędzie Gminy
2. Stworzenie narzędzi realizacji zadań bieżących i strategicznych
3. Unowocześnienie systemu funkcjonowania gminy.

4. Czas realizacji /etapy realizacji projektu:

Utworzenie stanowiska - do końca września ; pozostałe zadania - do końca 1999 r.

5. Uczestnik projektu:

Urząd Gminy

6. Spodziewane efekty realizacji projektu:

Wzrost liczby zarejestrowanych firm i zmniejszenie ilości wyrejestrowanych, zmniejszenie ryzyka niepowodzeń przedsiębiorców, napływ inwestorów do gminy

7. Wstępna kalkulacja kosztów projektu: 2 500 zł/mies. (przeciętny koszt jednego stanowiska pracy w gminie)**8. Źródła finansowania projektu:** środki własne gminy, środki pomocowe .

8.10.2 OPRACOWANIE I WDROŻENIE SYSTEMU GROMADZENIA INFORMACJI DLA POTRZEB MONITORINGU GMINY

1. Cel projektu:

Utworzenie lokalnej bazy danych o gminie dla potrzeb sprawozdawczych gminy, informacji dla inwestorów, monitoringu, planowania strategicznego, innych podmiotów i instytucji.

2. Uzasadnienie projektu:

W obecnym stanie organizacyjnym niemożliwe jest uzyskanie pełnych informacji o gospodarce gminy i samej gminie. Informacje te cechuje:

- rozproszenie w poszczególnych komórkach gminy;
- różnorodność okresów, których dotyczą i różny stopień ich agregacji;
- brak informacji o fakcie gromadzenia i brak osób odpowiedzialnych za ich gromadzenie;
- kompletność informacji, wycinkowość w niektórych obszarach;
- zupełny brak informacji w niektórych obszarach;
- najczęściej ręczne zbieranie i opracowywanie.

3. Sposób realizacji projektu:

- inwentaryzacja dotychczas gromadzonych informacji społeczno-gospodarczych;
- analiza systematycznie sporządzanych sprawozdań;
- określenie zapotrzebowania na informacje w różnych przekrojach i obszarach;
- opracowanie koncepcji poszczególnych zbiorów informacji;
- opracowanie koncepcji gromadzenia i aktualizacji poszczególnych zbiorów informacji;
- rozpoznanie możliwości pozyskiwania informacji z instytucji nimi dysponujących;
- określenie obszarów informacji wymagających systematycznych, cyklicznych badań i studiów;
- utworzenie poszczególnych zbiorów informacji;
- aktualizacja poszczególnych zbiorów informacji.

4. Czas realizacji/etapy realizacji projektu:

etap wstępny - opracowanie koncepcji, poszukiwanie źródeł sfinansowania

etap I - opracowanie projektu

etap II - realizacja projektu:

faza I

1. utworzenie zbioru informacji o gospodarce gminy, w tym o podmiotach gospodarczych i ich produktach, rynku pracy i kadrach, zasobach naturalnych, informacji obiektach do zagospodarowania i wolnych mocach produkcyjnych;
2. utworzenie zbioru informacji o zasobach ludzkich, tym o kwalifikacjach mieszkańców;
3. utworzenie zbioru informacji o infrastrukturze technicznej
4. utworzenie zbioru informacji o stanie środowiska;
5. utworzenie zbioru informacji o gospodarce terenami;
6. utworzenie zbioru informacji o przedsiębiorstwach poszukujących partnerów;

faza II

aktualizacja zbiorów

5. Uczestnicy projektu: Urząd Gminy, US w Zielonej Górze, Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze

6. Spodziewane efekty realizacji projektu: zaspokojenie potrzeb informacyjnych gminy, US oraz instytucji gminnych, wojewódzkich oraz pozostałych instytucji

7. Źródła finansowania projektu: gmina, Euroregion, instytucje pomocowe, instytucje finansowe

8.10.3 ZMIANA SYSTEMU ZARZĄDZANIA FINANSAMI GMINY

1. Cel projektu:

Projekt obejmuje konstrukcję systemu realizacji i rozliczeń inwestycji gminy stwarzającego możliwości przeglądu inwestycji realizowanych przez gminę oraz umożliwiającego efektywne zarządzanie finansami.

2. Uzasadnienie projektu:

Realizacja projektu umożliwi gminie uzyskanie dodatkowych korzyści finansowych oraz efektywne zarządzanie wolnymi środkami finansowymi.

3. Sposób realizacji projektu:

- synchronizacja wpływów i wy支ywów gotówki
- analiza przychodów i wydatków budżetu
- zmiana banku prowadzącego obsługę kasową
- stosowanie efektywnych form lokowania nadwyżek pieniądza
- kontrola płatności dla wykonawców inwestycji.

4. Czas realizacji projektu: systematycznie**5. Uczestnicy projektu:** banki, wykonawcy robót, Urząd Gminy**6. Spodziewane efekty realizacji projektu:** wzrost dochodów budżetu**7. Wstępna kalkulacja kosztów projektu:** bez wydatkowania środków

8.10.4 SYSTEM EWIDENCJI OBIEKTÓW I POMIESZCZEŃ DO ZAGOSPODAROWANIA

1. Cel projektu:

W okresie transformacji gospodarki pojawiło się dużo obiektów i pomieszczeń do zagospodarowania będących własnością i osób prywatnych.

2. Uzasadnienie projektu:

Realizacja projektu umożliwi zgromadzenie i udostępnienie przedsiębiorcom i potencjalnym inwestorom informacji o obiektach i pomieszczeniach do zagospodarowania.

3. Sposób realizacji projektu:

etap I - sporządzenie ewidencji obiektów komunalnych oraz sposobu jej aktualizacji;
etap II - sporządzenie ewidencji pozostałych obiektów;
ew. określenie zasad udostępniania informacji.

4. Czas realizacji /etapy realizacji projektu: 6 - 10 miesięcy (do końca IV kw. 2000 r.)**5. Uczestnicy projektu:**

- gmina
- podmioty gospodarcze
- AWRSP
- osoby prywatne

6. Spodziewane efekty realizacji projektu:**7. Wstępna kalkulacja kosztów projektu:**

koszty opracowania ewidencji – 10 000 zł

koszty funkcjonowania - w ramach stanowiska ds. Promocji i Rozwoju

8.10.5 OPRACOWANIE I UCHWALENIE SYSTEMU PREFERENCJI PODATKOWYCH

1. Cel projektu :

Opracowanie i uchwalenie preferencji podatkowych oraz preferencji w opłatach dzierżawnych dla przedsiębiorców zakładających firmy prywatne lub rozwijających dotychczasową działalność.

2. Uzasadnienie projektu:

Preferencje podatkowe oraz preferencje w opłatach powinny tworzyć spójny system wynikający z prowadzonej przez gminę polityki gospodarczej, społecznej, ekologicznej i przestrzennej. Dotychczasowe preferencje nie mają takiego powiązania, gdyż zostały sformułowane jednoznacznie kierunki rozwoju gminy.

3. Sposób realizacji projektu:

- opracowanie projektu
- podjęcie uchwały przez radę

4. Czas realizacji /etapy realizacji projektu:

wrzesień – październik 1999 - opracowanie projektu
grudzień 1999 – uchwalenie

5. Uczestnicy projektu:

- gmina
- radni

6. Spodziewane efekty realizacji projektu:

Wspieranie tworzenia i rozwoju firm prywatnych zgodnie z przyjętymi kierunkami rozwoju gospodarczego oraz polityką społeczną i ekologiczną gminy.

7. Wstępna kalkulacja kosztów projektu: bez nakładów

8.10.6 OPRACOWANIE I WDROŻENIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA NIERUCHOMOŚCIAMI GMINY

1. Cel projektu:

Projekt obejmuje opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania nieruchomościami gminy umożliwiającego efektywne zagospodarowanie nieruchomości (Aneks).

2. Uzasadnienie projektu:

Realizacja projektu umożliwi gminie zagospodarowanie terenu b. fabryki materiałów wybuchowych (bunkry), zagospodarowanie terenów komunalnych na terenie Zasiiek – budowa miasta oraz komunalnych obiektów mieszkalnych i użytkowych

Umożliwi to uzyskanie nie tylko wpływów ze sprzedaży lub z dzierżaw do budżetu gminy ale także zwiększenie wpływów z podatków.

3. Sposób realizacji projektu:

- inwentaryzacja wszystkich nieruchomości gminy o uregulowanym i nieuregulowanym stanie prawnym
- sporządzenie wykazu budynków i budowli położonych na poszczególnych gruntach (na podstawie inwentaryzacji) i nadanie im odpowiednich numerów inwentarzowych
- porządzenie opisów poszczególnych budynków i budowli
- opis aktualnego sposobu wykorzystania każdego obiektu
- opracowanie wykazu nieruchomości przewidzianych do zagospodarowania
- podjęcie decyzji o sposobie zagospodarowania
- ewentualny wybór podmiotu do zarządzania nieruchomościami lub wniesienie nieruchomości do spółki
- skuteczna kontrola przebiegu procesu prywatyzacji mienia komunalnego

4.Czas realizacji /etapy realizacji projektu:

10-15 lat w trzech etapach

5. Uczestnicy projektu:

- firma doradcza
- Agencja Rozwoju Gminy
- Urząd Gminy

6. Spodziewane efekty realizacji projektu: wzrost dochodów budżetu, napływ inwestorów do gminy**7. Wstępna kalkulacja kosztów:**

Koszt przygotowania programu zagospodarowania nieruchomości należy przyjąć na poziomie 10-15 tys. złotych/rok

8. Źródła finansowania:

- środki własne gminy
- środki inwestorów
- dotacje, środki pomocowe.

8.10.7 OPRACOWANIE I WDROŻENIE PROGRAMU PROMOCJI

1. Cel projektu :

Promocja gospodarki gminy ma na celu stworzenie na zewnątrz obrazu atrakcyjnej gminy zarówno dla inwestorów jak i osób przyjezdnych oraz promocję produktów gminy. Strategia promocji gminy wynika z opracowanej strategii rozwoju gminy.

2. Uzasadnienie projektu:

- potrzeba prowadzenia aktywnej promocji gospodarki gminy wynika z faktu działania gminy środowisku konkurencyjnym innych gmin;
- promocja umożliwi ściąganie inwestorów do gminy oraz zagospodarowanie nieruchomości gminy
- promocja stworzy możliwości wzrostu obrotów poszczególnych przedsiębiorców oraz wzrostu eksportu;
- promocja stworzy możliwość wzrostu dochodów gminy.

3. Sposób realizacji projektu:

- opracowanie strategii promocji gminy;
- przygotowanie i systematyczna aktualizacja materiałów promocyjnych
- przy aktualizacji strategii promocji wskazany współudział firmy doradczej
- działania operatywne: gmina

4. Czas realizacji /etapy realizacji projektu: działania ciągle związane z realizacją promocji**5. Uczestnicy projektu:**

- podmioty gospodarcze
- gmina

6. Spodziewane efekty realizacji projektu:

- promocja gospodarki gminy
- wzrost dochodów gminy

7. Źródła finansowania projektu: samofinansowanie przy współudziale budżetu gminy.

8.10.8 OPRACOWANIE KATALOGU OFERT FIRM GMINY

1. Cel projektu:

Opracowanie katalogu firm umożliwi prezentację firm gminy oraz ich oferty rynkowej a także promocję produktów gminy.

2. Uzasadnienie projektu:

- potrzeba prowadzenia aktywnej promocji gospodarki gminy w środowisku konkurencyjnym innych gmin;
- stworzenie możliwości informowania potencjalnych klientów o ofercie przedsiębiorców gminy.

3. Sposób realizacji projektu:

TEKON s.c. w ramach realizacji prac wdrożeniowych (1999)

Zlecenie odpowiedniej komórce w urzędzie lub na zewnątrz gminy (2001)

4. Czas realizacji /etapy realizacji projektu: cyklicznie np. w okresach 2 - letnich**5. Uczestnicy projektu:** podmioty gospodarcze, gmina**6. Spodziewane efekty realizacji projektu:**

- promocja gospodarki gminy
- wzrost dochodów gminy

7. Źródła finansowania projektu: samofinansowanie

8.10.9 OPRACOWANIE OFERT GOSPODARCZYCH GMINY

1. Cel projektu:

Opracowanie ofert gospodarczych umożliwi prezentację gminy, uwarunkowań jej rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem mocnych stron i perspektyw rozwoju.

2. Uzasadnienie projektu:

- potrzeba posiadania ofert gospodarczych gminy wynika z potrzeby dotarcia z informacjami o gminie do szerokiego kręgu zainteresowanych;
- umożliwienie prezentacji gospodarki gminy w kraju i za granicą;
- zwiększenie szans na przyciągnięcie do gminy inwestorów krajowych i zagranicznych.

3. Sposób realizacji projektu: w ramach projektu "Strategia rozwoju gminy" ; aktualizacja – Agencja Rozwoju Gminy**4. Czas realizacji /etapy realizacji projektu:** systematycznie w ustalonych okresach**5. Uczestnicy projektu:** wykonawca projektu, podmioty gospodarcze, gmina**6. Spodziewane efekty realizacji projektu:**

- promocja gospodarki gminy i województwa
- wzrost dochodów gminy

7. Źródła finansowania projektu:

- gmina
- podmioty gospodarcze
- Fundusz PHARE CBC

8.11 HIERARCHIA WAŻNOŚCI PROJEKTÓW DOTYCZĄCYCH ZARZĄDZANIA GMINĄ

W grupie projektów związanych z efektywnym zarządzaniem gminą, zaproponowano następującą hierarchię ważności i związaną z tym kolejność realizacji:

- 1. Opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania nieruchomościami gminy**
2. Opracowanie i wdrożenie programu promocji
3. Zmiana systemu zarządzania gminą
4. Opracowanie ofert gospodarczych gminy
5. Opracowanie i wdrożenie systemu gromadzenia informacji dla potrzeb monitoringu gminy
6. Zmiana systemu zarządzania finansami gminy
7. Opracowanie katalogu ofert firm gminy
8. Opracowanie i uchwalenie systemu preferencji podatkowych

Opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania nieruchomościami gminy jest szczególnym projektem, z uwagi na fakt, że umożliwia zagospodarowanie majątku gminy, który dotychczas nie przynosił dochodu. Punktem wyjścia jest inwentaryzacja nieruchomości gminy.